

Parohia „Înălțarea Domnului”

Str. Grădiniței 1, Pașcani, jud. Iași
@ inaltareadomnului.pascani@gmail.com
Preot Pavel Postolachi ☎ 0745 644 256
Preot Marius Tabarcea ☎ 0745 776 456

Bucurați-vă!

„Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruiți.” (Romani 12, 12)

Anul II • Nr. 39 (44) • 21 noiembrie 2021

Publicație editată și distribuită gratuit de Parohia „Înălțarea Domnului” Pașcani, Protopopiatul Pașcani

Calea spre mântuire

Să nu iubim bogăția, ci virtutea

Sfântul Chiril al Alexandriei

„Cu adevărat, viața unui om nu este din averile sale sau din preaplinul său. Cel care este bogat față de Dumnezeu, este cu adevărat fericit, căci și-a pus nădejdea în cele folositoare. Cine este acesta? Vădit, cel care se mulțumește cu puțin și care nu iubește bogăția, ci mai degrabă virtutea. Este cel ale cărui mâini sunt întinse pentru a-i ajuta pe cei săraci, alinând suferințele celor nevoiași după mijloacele și deplina sa putere.”

Sărbătorile, izvor de bucurie

Intrarea Maicii Domnului în biserică

Intrarea Maicii Domnului în Biserică este prăznuită pe 21 noiembrie. Această sărbătoare este cunoscută în popor sub denumirea de Vovidenia sau Ovedenia.

Părinții Maicii Domnului sunt Sfinții Ioachim și Ana. Lipsiți de copii, dar cu credință în Dumnezeu, L-au rugat pe Dumnezeu să le dăruiască cinstea de a fi părinți, făgăduind că dacă vor avea un copil, îl vor duce la templu și îl vor închina Lui. Un înger le vestește că vor avea o fată pe care o vor numi Maria. Sfinții Ioachim și Ana nu au uitat de promisiunea făcută lui Dumnezeu și la trei ani de la nașterea Maicii Domnului au dus-o pe fiica lor la templu.

Aici a fost întâmpinată de marele preot Zaharia, tatăl Sfântului Ioan Botezătorul, care a dus-o în cea mai sfântă încăpere din acest loc, în Sfânta Sfințelor, unde a stat până la vârsta de 15 ani. A fost condusă în acel loc sfânt, pentru că ea însăși avea să devină Sfânta Sfințelor lui Dumnezeu, sălaş al lui Cuvântului lui Dumnezeu. Din ea, Cel Necuprins, Cel Veșnic, avea să ia trup, să Se facă cuprins în pântecul ei.

Deși sunt persoane care susțin că lucrul acesta era cu neputință, totuși Biserica, în cântările ei afirmă: „Ceea ce s-a hrănit în Sfânta Sfințelor, celei îm-

brăcate cu credință și cu înțelepciune și cu neîntinată feciorie, mai marele Gavriil i-a adus din ceruri închinăciune”.

Informații despre acest eveniment din viața Maicii Domnului avem în Evanghelia după Iacov sau Protoevanghelia, o scriere apocrifă din secolul al II-lea. Precizăm că dintre sărbătorile închinat Maicii Domnului, numai Buna-vestire are la baza un eveniment istoric consemnat în Sfânta Scriptură (Luca I, 26-38). Despre celelalte sărbători, evangheliile canonice nu ne dau mărturie, informațiile provenind din Sfânta Tradiție și din evangheliile necanonice (apocrife).

Părintele profesor Ene Braniște afirmă că această sărbătoare a luat naștere în secolul al VI-lea. Pe 20 noiembrie 543, Justinian a zidit la Ierusalim, lângă ruinele templului, o biserică închinată Sfintei Fecioare, care, spre deosebire de una mai veche, a fost numită biserica Sfânta Maria cea nouă. Conform obiceiului, a doua zi după sfințire, adică pe 21 noiembrie, a început să fie serbat hramul (patronul) bisericii, adică însăși Sfânta Fecioară, serbarea fiind consacrată aducerii ei la templu.

În Apus, sărbătoarea a fost adoptată de papa Grigorie XI-lea, care a cinstit-o pentru prima dată în anul 1374.

Începând cu data de 21 noiembrie, în cadrul slujbei Utreniei, se cântă Catavasiile: **Hristos Se naște, slăviți-L!** Este o sărbătoare care ne pregătește și pe noi să-L facem pe Hristos să Se nască tainic în noi. Nu este de ajuns să știm că Fecioara Maria a fost dusă la Templu și a stat până la vârsta de 15 ani. Important este să pătrundem în înțelesul profund al evenimentului istoric și să descoperim că prezența ei în Sfânta Sfințelor, e roditoare: face ca Fiul lui Dumnezeu să Se nască din ea. Deci, Hristos Se va naște, va muri și va învia tainic cu tot omul care viețuiește în Biserică.

În această zi, copiii pun **crengi de măr în vase cu apă**. Acestea, ținute în lumină și caldura, înmuguresc și înflouresc, și sunt folosite în noaptea de Anul Nou drept sorcove. Să nu uităm că în colindele românești se cântă, în plină iarnă, despre **florile dalbe, flori de măr**, sau despre **mărut, mărgăritar**. Dacă am fi cu luare aminte la colinde, nu am avea cum să nu ne întrebăm ce măr ar putea face în decembrie flori dalbe? Și de ce măr? Pentru că strămoșii noștri știau de la bătrânii lor că acea nuielușă a Sfântului Nicolae trebuie să fie una de măr, iar dacă aceea înflourea până de Nașterea Domnului, înseamnă că sfântul a mijlocit pentru iertarea celui căruia i-a dăruit crenguța, flori dalbe. Pentru că bucuria sărbătorii Intrarea Maicii Domnului în Biserică să nu fie umbră de post, Biserica a rânduit că pe 21 noiembrie să fie **dezlegare la pește**.

Prea mult pește în Postul Crăciunului?

Arhim. Mihail Daniliuc | Sursa: doxologia.ro

Potrivit calendarului din acest an, în Postul Nașterii Domnului se face dezlegare la pește de 16 ori. „Mult!”, ar spune unii. Alții, obișnuiți cu rânduielile grecești, i-ar contrazice, iar dacă ne-am compara cu Biserica slavă am opina că e chiar puțin.

A început Postul Nașterii Domnului sau, pe scurt, al Crăciunului. Biserica ne cheamă stăruitor să ne pregătim sufletele, primenindu-le, încălzindu-le și luminându-le cu darurile Duhului Sfânt, pentru ca Sfântul Prunc Dumnezeiesc să găsească în plăpânda noastră ființă - sălaş prielnic Nașterii Sale duhovnicești. Nu mă voi referi nici la necesitatea, nici la numeroasele foloase ale ajunării asupra sufletului ori trupului: despre ele se vorbește adesea. Voi încerca să abordez două chestiuni care încă ridică probleme unor credincioși. Mi-au pus vreo câțiva creștini întrebarea: „Părinte, de ce se mănâncă atâta pește în postul Crăciunului? E o îmbuibare. Nici nu simți că postești!”. Gândindu-ne puțin, ne vom aminti că, în urmă cu ceva timp, în cele 40 de zile de ajunare se fixaseră doar două sau trei asemenea dezlegări. Probabil de aceea apare o astfel de confuzie. Să lămurim, așadar, ce e cu „atâta pește” în această perioadă.

Rânduielile din **Tipicul cel Mare** (capitolul 35, p. 44; capitolul 50, p. 135), **Pravila Mare** ori **canonul 20 al Sfântului Nichifor Mărturisitorul** prevăd că în Postul Nașterii Domnului se ajunează în zilele de luni, miercuri și vineri: consumăm fie legume, fie fructe, uscate ori fierte, dar fără untdelemn. Marțea și joia se pot mânca fierturi cu untdelemn, iar în fiecare sâmbătă și duminică, până în data de 20 decembrie, se dezleagă la pește și vin. Mai dezlegăm la pește în zilele de luni, marți și joi numai la proslăvirea unui sfânt „cu doxologie mare”, adică atunci când la slujba utreniei se rânduieste cântarea polieleului, citirea Evangheliei, iar în final, slavoslovie mare. Credincioșii vor identifica zilele cu dezlegare prin semnul † din calendar. Dacă sunt sărbători cu ținare, semnele se vor scrie cu roșu, iar de vor fi zile lucrătoare, cu negru. În cazul în care respectivele sărbători ale sfinților cu doxologie mare ar cădea miercurea sau vineri, nu se dezleagă la pește, ci doar la untdelemn și un pahar cu vin. Tot amintitele trimiteri ne precizează că dacă va cădea sărbătoarea unui sfânt cu priveghere - adică, pe lângă utrenia cu pomenitele particularități, în cartea de cult numită Minei se prevede slujba vecerniei mari și a litiei (la mănăstiri, cele trei slujbe se săvârșesc la un loc: vecernia mare unită cu litia și utrenia, simbioza liturgică rezultată numindu-se priveghere) - atunci chiar și în acele zile se face dezlegare la pește, îndeosebi acolo unde se serbează hramul bisericii. Sigur, credincioșii nu au cum să cunoască prevederile tipiconale, însă o modalitate lesnicioasă de a

afla dezlegările o constituie urmărirea calendarului. Prin decizia luată de Sfânta noastră Biserică, datele în care se consumă pește s-au marcat cu un **semn grafic distinct**: un pește. Vasăzică, apariția mai multor dezlegări la pește nu este o invenție sau un pogorământ făcute pentru a ușura postirea. Practic, s-a revenit la rânduiala prevăzută de vechile legiuiri liturgice statornicite de Sfinții Părinți.

În acest an, în Postul Crăciunului avem dezlegare de 16 ori. „Mult!”, ar spune unii, alții, obișnuiți cu rânduielile grecești, i-ar contrazice, iar dacă ne-am compara cu Biserica slavă am opina că e chiar puțin. Spre exemplu, **Tipicul grecesc** permite consumul de pește în toate zilele în afară de miercuri și vineri și de ultima săptămână a postului - adică, în aproximativ 24 de zile. Între 18-24 decembrie, inclusiv, se dezleagă la untdelemn și vin. La fel, în unele tipice din **Biserica slavă** se îngăduie peștele aproape în toate zilele Postului Crăciunului, hotărâre datorată, probabil, condițiilor climatice extreme din anumite părți ale Rusiei pravoslavnice. Mi se pare, totuși, că **Biserica Ortodoxă Română rămâne cea mai echilibrată, păstrând fidel așezările dumnezeieștilor părinți**.

Când mâncăm „fructe de mare” în post?

Așadar, este mult pește în postul Nașterii Domnului? În cazul credincioșilor mai zeloși, nu cred că dezlegarea presupune obligativitatea consumului. În plus, prețul peștelui a devenit chiar de lux pentru buzunarele multor români, care nu-și pot permite să și-l cumpere în toate zilele cu dezlegare.

A doua chestiune ce se cere lămurită: **când mâncăm „fructe de mare” în post?** Termenul de „fructe de mare” se folosește în vocabularul culinar de puțină vreme. În unele țări, ele se numesc „roadele mării”, o denumire foarte apropiată de adevăr. Vasăzică, fructele de mare nu reprezintă alimente vegetale, ci anumite specii de crustacee, moluște - deci animale marine ori de apă dulce, folosite în alimentație. Crustaceele au corpul alcătuit din segmente acoperite cu o carapace chitinoasă (creveți, crabi, langustine, homari), iar moluștele au corpul moale, închis adesea într-o cochilie (scoici, midii, stridii). Tot în categoria moluștelor se includ așa-numitele „cefalopode” (calmari, sepii, caracatițe). Potrivit specialiștilor în alimentație, carnea de crustacee conține niveluri proteice ridicate, cuprinse între 17% - 21,5%, asemănător cu peștele (crap 18,9%, macrou 22%). Nutriționiștii precizează că „fructele de mare” au un conținut energetic variind între 89 calorii - 105 calorii/100g. Aceași cantitate de piept de pui la grătar conține 99 calorii.

Având în vedere toate acestea, consumul așa-ziselor fructe de mare trebuie legat de zilele în care Biserica face dezlegare la pește. Altfel procedând, ne-am depărta de echilibrul rânduielilor Ortodoxiei românești. Eu unul, consider potrivit reîntorcerea la postul tradițional românesc, fără importuri de obiceiuri culinare străine de credința ori de simțirea noastră. Dar, întâi de toate, în post să nu uităm a încerca să ne hrănim mai mult cu Dumnezeu.